

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/284/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314217995
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2314217995.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci navrhovateľa: COFIDIS, a.s., Suché Mýto 1, Bratislava, IČO: 36 816 337, zastúpeného splnomocnencom: Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., Bárdošova 2/A, Bratislava, IČO: 36 866 881, proti odporcom: 1/ Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, 2/ P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, o zaplatenie 2.275,13 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 10. decembra 2014, č.k. 35C/130/2014-53, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcom 1/, 2/ sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal na odporcoch zaplatenia sumy 2.275,13 eur s príslušenstvom, spoločne a nerozdielne a o náhrade trov konania rozhodol tak, že odporcom 1/, 2/ sa náhrada trov konania nepriznáva. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľ sa návrhom domáhal, aby súd určil odporcom povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.275,13 eur ktorá pozostáva z úveru vo výške 2.252,68 eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 22,45 eur a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že s odporcami uzavrel v zmysle bodu 1 všeobecných obchodných podmienok na predtlačenom formulári Zmluvu o revolvingovom úvere č. 70193642. Odporcovia riadne neplatili splátky včas, čím porušili ustanovenia zmluvy, preto navrhovateľ listom odstúpil od zmluvy o úvere. Odporcovia ku dňu podania návrhu uhradili sumu 3.113,18 eur. Záväzky odporcov voči navrhovateľovi tak predstavujú celkovú sumu nedoplatku 2.275,13 eur. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že z návrhu na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere COFIDIRECT/Zmluvy o revolvingovom úvere č. 70193642 podpísanej odporcami dňa 08.09.2008 a navrhovateľom dňa 22.08.2008 vyplýva, že odporcovia požiadali o poskytnutie úveru a navrhli úverový limit 70.000,- Sk. V uvedenej zmluve sa nachádza popis odporcov a to ich meno, dátum narodenia, bydlisko, spôsob bývania, rodinný stav, zamestnanie, výška príjmov a mesačných nákladov. V zmluve je ďalej uvedené poistenie, keď veriteľ umožňuje dlžníkovi dobrovoľné poistenie, pričom poistenie nie je povinné a v prípade, že si odporcovia neželajú byť poistení, majú túto skutočnosť vyznačiť podpisom na prílohe č. 1 - odmietnutie poistenia. Vedľa časti zmluvy kde sa nachádzajú podpisy odporcov je drobným, ťažko čitateľným písmom resp. čitateľným len s pomocou lupy uvedené, že dlžník svojím podpisom potvrdzuje, že sa oboznámil so zmluvou o úvere, súhlasí s ňou a uzatvára ju v súlade so svojou slobodnou a vážnou vôľou. Dlžník berie na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o úvere sú všeobecné obchodné podmienky veriteľa, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere a prílohy 1 - 4 a potvrdzuje, že sa s nimi oboznámil. Považuje ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. Zo všeobecných obchodných

podmienok z bodu 5 úročenie úveru vyplýva, že úver je úročený a klient sa zaväzuje okrem istiny platiť veriteľovi úroky z úveru a to vždy podľa aktuálnej úrokovej sadzby veriteľa, pričom úroková sadzba je pohyblivá a veriteľ je oprávnený úrokovú sadzbu meniť v nadväznosti na vývoj na finančnom trhu. Zo sadzobníka poplatkov, ktorý tvorí prílohu č. 2 vyplýva, že je tam uvedené, že mesačná úroková sadzba predstavuje 2,14% a priemerná hodnota percentuálnej miery nákladov je pri úvere nad 50.000 22,21%. V prílohe č. 3 je uvedený príkladný výpočet nákladov a splátok úveru s označením výšky úverového rámca, mesačnej splátky, počtu splátok, doplatok poslednej splátky, ročná percentuálna miera nákladov a výška odplaty. Z výpisu z účtu odporcov mal súd za preukázané, že odporcovia čerpali dňa 18.09.2008 sumu 2.323,57, dňa 10.12.2008 sumu 165,97 eur, dňa 09.06.2009 sumu 150 eur, dňa 14.10.2009 sumu 80 eur, dňa 18.03.2010 sumu 100 eur, spolu 2.819,54 eur. Zo strany odporcov došlo podľa výpisu z účtu k úhrade spolu sumy 3.113,18 eur. Pokiaľ ide o ďalšie listinné dôkazy predložené navrhovateľom, záväzok špecifikovaný v listine uznanie záväzku a dohoda o jeho splácaní v splátkach - titul zmluva o úvere č. 70193642 zo dňa 17.09.2008 sa nezhoduje so záväzkom, ktorý je predmetom konania a ktorý vznikol na základe zmluvy z 08.09.2008. Pokiaľ ide o predložené výpovede zmluvy o úvere a zánik poistenia navrhovateľ žiadnym spôsobom nedoložil, že uvedené listiny boli odporcom doručované. Preto na tieto listinné dôkazy súd neprihliadal. Právne súd prvého stupňa vec posúdil podľa § 52 Občianskeho zákonníka, podľa § 261 ods. 3 písm. d), § 497 Obchodného zákonníka, podľa § 25 ods. 1 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, podľa § 2 písm. a), b), podľa § 3, § 4 ods.1, 2, 3, 4 Zákona č. 258/2001 z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu Zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej odporcovia celkovo vyčerpali sumu 2.819,54 eur a formou splácania úveru navrhovateľovi uhradili 3.113,18 eur. Súd prvého stupňa vzťah medzi účastníkmi vyhodnotil ako spotrebiteľský a zmluvu, ktorá bola medzi účastníkmi uzavretá ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď predmetná zmluva je zmluvou, ktorá vykazuje známky absolútneho obchodu a je potrebné ju posúdiť podľa Obchodného zákonníka, je zároveň zmluvou spotrebiteľskou a potom normy Obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov podľa Občianskeho zákonníka a vykonávacích predpisov, ktoré ustanovenia majú prednosť pred aplikáciou Obchodného zákonníka. Po preskúmaní zmluvy o revolvingovom úvere z pohľadu, či obsahuje náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. účinného k 08.09.2008 súd zistil, že zmluva neobsahuje výšku, počet, termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov. Pokiaľ ide o ďalšie náležitosti zmluva by ďalej mala obsahovať ročnú úrokovú sadzbu, v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu. V zmluve by mala byť uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Zmluva, ktorá bola v konaní predložená navrhovateľom tieto údaje na prvej strane, ktorá je podpísaná odporcami neobsahuje. V zmluve je drobnými písmenami uvedený odkaz na všeobecno-obchodné podmienky a na prílohy k zmluve. Všeobecné obchodné podmienky a prílohy sú vyhotovené na predtlačných formulároch, nie sú podpísané účastníkmi a vzhľadom k tomu nespĺňajú formálne náležitosti platného právneho úkonu v zmysle § 40 ods. 1 O.z.. V rozhodovacej praxi súdov bol ustálený záver, že ide o nekalú obchodnú prax navrhovateľa, keď na prvej strane zmluvy, kde sa nachádza podpis účastníka neuviedie základné náležitosti, ale odkazuje na pripojené listiny, ktoré účastník už nepodpisuje a v ktorých je tiež drobným písmom formou zhusteného textu uvedené množstvo informácií, ktoré priemerný spotrebiteľ nemá možnosť si pri podpise zmluvy naštudovať alebo pochopiť. Poukázal na odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 6Co/182/2014 z 29.05.2014 v obdobnej veci toho istého navrhovateľa, podľa ktorého právna úprava kladie veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný aj pri dojednaní vedľajších zmluvných dojednaní, akými sú aj jeho nároky uplatnené v návrhu na začatie konania. Všeobecné obchodné podmienky majú slúžiť k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického alebo vysvetľujúceho charakteru, nesmú však slúžiť k tomu, aby do ich neprehľadnej, zložito formulovanej a malými písmenkami písanej formy skryl zmluvný partner spotrebiteľa dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa uniknú, ak tak urobí, spreneverí sa princípu dôvery a takémuto správaniu nemožno priznať súdnu ochranu. V zmluve, ktorú odporcovia uzavreli nie je jasne a určite vymedzený počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V jednej z nepodpísaných príloh je len v rámci príkladu nákladov a splátok úveru uvedený údaj o mesačnej splátke 86,27 eur. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je pritom svojvoľné ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. V tejto súvislosti súd považuje

za nepochopiteľné a nekalé konanie navrhovateľa, ktorý výšku minimálnej splátky stanovil na sumu 86,27 eur a v takejto výške zasielal odporcom aj poštové poukážky a na druhej strane z tejto sumy časť použil na krytie poistného na základe údajnej poistnej zmluvy, ktorej uzavretie však malo byť zrejme súčasne s uzavretím samotnej zmluvy o úvere. Odkazom na všeobecné obchodné podmienky resp. prílohy zmluvy navrhovateľ poukazoval na uvedenie ročnej úrokovej sadzby (v sadzobníku poplatkov, ktorý tvorí prílohu č. 2 je uvedená len mesačná úroková sadzba vo výške 2,14%) a ročnej percentuálnej miery nákladov. Navrhovateľ odkazuje v tejto súvislosti na prílohu č. 4 zmluvy o úvere, z ktorej však nie je zrejme, súčasťou akej zmluvy táto listina má byť a či bola predložená účastníkom spolu s predmetnou úverovou zmluvou. V prípade absencie údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov, výške, termíny a počte splátok ako aj výške úrokovej sadzby sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o tvrdené poistenie úveru, v tomto smere navrhovateľ žiadnym spôsobom neunesol dôkazné bremeno, keďže nepreukázal, že odporcovia pristúpili k dojednaniu o poistení úveru a že boli oboznámení s podmienkami poistenia a že navrhovateľ ich skutočne do poistenia i prihlásil. Súd vyhodnotil ako nekalé konanie navrhovateľa, ktorý pristúpenie k poisteniu zo strany odporcov založil na nepodpísaní prílohy č. 1 listiny obsahujúcej tri prílohy k úverovej zmluve, pričom táto listina ako taká vôbec odporcami podpísaná nebola. Keďže úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov vzniká odporcom povinnosť vrátiť len poskytnutý úver. Odporcovia čerpali 2.819,54 eur, navrhovateľovi zaplatili celkovo 3.113,18 eur. Z týchto dôvodov súd návrh vyhodnotil ako v celom rozsahu nedôvodný a žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď úspešným odporcom ich náhradu nepriznal, nakoľko si ju neuplatnili.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že podmienka uvedená v ustanovení § 4 ods. 2 písm. i) a g) Zákona o spotrebiteľskom úvere bola v zmluve zachovaná. V zmysle článku 1.3.2 VOP bola zmluva o úvere uzavretá na dobu neurčitú. Ide o revolvingový úver, ktorého podstatou je, že klient čerpá finančné prostriedky opakovane, v rámci určitého finančného limitu. Pri podpise zmluvy sa medzi stranami dohodne prvé čerpanie finančných prostriedkov z rozsahu úverového rámca. Na prvé čerpanie sa po dohode stanoví výška splátok a ich počet. Klient však po podpise zmluvy môže čerpať ďalšie finančné prostriedky v rámci úverového limitu. Z uvedeného vyplýva, že revolvingový úver možno zároveň nielen splácať ale aj ďalej čerpať a to až do maximálnej výšky stanovenej v zmluve. Takže možnosť čerpania úveru a jeho výška je v plnom rozsahu ponechaná na vôli dlžníka a je obmedzená len maximálnym finančným limitom a nie dobou. Poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15C/81/2001, ktorá vec bola skutkovo a právne obdobná, kde súd jasne judikoval, že v zmluve o revolvingovom úvere nie je pre jeho špecifiká objektívne možné stanoviť konečnú splatnosť úveru. Revolvingový úver z tohto dôvodu nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. Revolvingová zmluva je síce spotrebiteľskou zmluvou, avšak pre jej výrazné špecifiká, ktoré sa týkajú možnosti sústavne a opakovane čerpať finančné prostriedky nie je spotrebiteľským úverom v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch a z tohto dôvodu na revolvingovú zmluvu nemožno aplikovať ustanovenia ZoSÚ. Pokiaľ sa týka údaju o ročnej percentuálnej miere nákladov, tak v zmluve je upravené, že ročná percentuálna miera nákladov sa určuje podľa článku 5.4 všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. V danej veci išlo o revolvingový úver, pri ktorom nie je možné uviesť RPMN (z rozhodnutia KS Prešov sp.zn. 6Co/95/2010 z 27.01.2011). Zákon o spotrebiteľských úveroch preto aj výslovne počítá s nemožnosťou určenia PRMN. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov určiť ako tak dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky za obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. To však už dobre nie je možné v priebehu revolvingu, pretože sa úver čerpá a dopĺňa a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Navrhol preto rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, že si uplatňuje trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 119,62 eur s DPH.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania, proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p., postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp.zn. 35C/130/2014 je určenie povinnosti odporcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi dlžnú čiastku vo výške 2.275,13 eur ako nedoplatok z revolvingového úveru.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietnutý a odporcom 1/, 2/ nebola priznaná náhrada trov konania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní potrebnom na vyhlásenie rozsudku dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľom tvrdených skutočností, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel súd prvého stupňa k správnym skutkovým zisteniam a pretože zdieľa jeho právny záver s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., ako odvolací súd odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní navyše neuviedol žiadne nové, relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvého stupňa nebol vysporiadal a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

Odvolací súd sa plne stotožnil so závermi súdu prvého stupňa s tým, že predmetná zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a z toho dôvodu musí obsahovať náležitosti uvedené v zmluve. Predmetná zmluva však okrem dohodnutého úverového limitu 2.323,57 eur neobsahuje žiaden iný údaj v zmysle ustanovenia § 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere musia byť dohodnuté v zmluve a nie v rámci príloh v sadzobníku poplatkov alebo v príklade nákladov a splátok úveru. Takže pokiaľ zmluva o úvere neobsahuje náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. a), b), d) - j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a podľa § 4 ods. 4 od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. A keďže v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere okrem výšky poskytnutého úverového rámca nie je dohodnuté nič, správne súd prvého stupňa skonštatoval, že odporcovia zaplatili viac ako im bolo na úvere poskytnuté, z ktorého dôvodu návrh zamietol.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, keď súd prvého stupňa správne rozhodol aj o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. keď v odvolacom konaní úspešným odporcom ich náhradu nepriznal, nakoľko túto si neuplatnili.

Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.